

Kázeň z evanjelických Služieb Božích v Bratislave (Nový kostol), utorok po Nedeli Deviatnik, 22. 2. 2022, 18.00; ES 190, 478, 278, A 53; text zo SZ: 1S 3, 1 –10

Skutky 1, 23 – 26 (v kontexte v. 15 – 26): „²³ Postavili teda dvoch: Jozefa, ktorý sa volal Barsabáš a mal prírmenie Spravodlivý, a Mateja. ²⁴ Potom sa modlili takto: Pane, ktorý poznáš srdcia všetkých, Ty nám ukáž, ktorého si si vyvolil z týchto dvoch, ²⁵ aby prevzali túto službu a apoštolstvo, z ktorého vypadol Judáš, aby odišiel na svoje miesto. ²⁶ Nato im dali lósy; a lós padol na Mateja, i bol priradený k jedenástim apoštolom.“

Milí bratia a milé sestry!

Problémy so sluchom môže pomôcť odstrániť či zmierniť vyšetrenie u lekára na ORL (ušno-nosovo-krčnom) oddelení. Ak je potrebné, lekár predpíše načúvací prístroj. Vďaka tomuto aparátu sa aj človek s poškodeným sluchom môže opäť aktívne zapájať do rozhovorov.

Z prvého biblického čítania sme počuli o Samuelovi. Bol primladý na to, aby potreboval načúvací strojček. A predsa mal problém s počutím, resp. s porozumením počutého. Hospodin tri razy zavolať na Samuela, a on mylne šiel za kňazom Élim, hoci tento ho nevolal. Až po štvrtom Božom zavolaní Samuel odpovedá slovami, ktoré mu Éli odporúčal: „**Hovor, lebo Tvoj služobník počúva.**“ Samuel je pripravený počúť, čo mu Pán Boh povie.

Schopnosť a pripravenosť počúť – o to šlo aj pri Matejovi. Mužovi, ktorý bol voľbou doplnený do kruhu 12 učeníkov. O dva dni, na 24. február, pripadá jeho pamätný deň. Matej bol zvolený, lebo **Judáš sa stal hluchým – v duchovnom zmysle neschopným počúť, čo hovoril Pán Ježiš Kristus.** Vzťah

s Pánom, nasledovanie Ho a služba Jemu sa začínajú tam, kde sme pôsobením Ducha Svätého schopní počúť Božie slovo a to, k čomu nás ním Pán povoláva.

O Matejovi vieme predovšetkým toto, bol **schopnosť a pripravený počúvať a nasledovať Pánovo oslovenie.** A to, napokon, nie je málo. Ba to je to zásadné.

Pripomeňme si okolnosti prečo bol práve Matej priradený k jedenástim apoštolom.

1) Matej bol doplnený medzi Ježišových apoštolov namiesto Judáša. Fakt, že jeden z kruhu 12 učeníkov Pána Ježiša zradil, bol „vodou na mlyn“ pre Kristových nepriateľov. Bol to pre nich vítaný dôkaz, že nad tým, že Ježiš je Mesiáš – Záchranca poslaný Bohom – treba urobiť otázku. Veď čo je to za Mesiáša, keď si ani nevie vybrať spoľahlivých ľudí do tímu?...

Môže sa tiež javiť zvláštnym, že o Judášovi a Jeho nahradení hovoril Peter. Veď on Pána 3 razy zaprel. Čo ten môže hovoriť...

Bratia a sestry, **rozdiel medzi Petrom a Judášom nie je v ich zlyhaní.** Veď ktorý z učeníkov nemal slabosti? Tomáš, ktorý pochyboval? Bratia Jakub a Ján Zebedeovci, ktorý túžili po ministerských postoch v Božom kráľovstve?

Keď Ježiš pri poslednej večeri učeníkom povedal: „*Veru vám hovorím, že jeden z vás ma zradí. Zarmútili sa veľmi a začali sa*

Ho rad-radom spytovať. **Či som to ja, Pane?**“ (Mt 26, 21n) **Nik z nich si nebol istý, či by sa zradcom nemohol stať on.**

Judáš ľutoval, čo urobil: „Keď, videl, že Ježiša „odsúdili, **rozľútený vrátil veľkňazom a starším tridsať strieborných a povedal: Zhrešil som, zradiac krv nevinnú.**“ (Mt 27, 3n)

Peter aj Judáš zhrešili, zlyhali. Obaja to aj oľutovali.

Rozdiel bol, že Judáš odmietol dar zmierenia, ktorý nám – celému svetu Pán Ježiš získal svojou smrťou na kríži.

Peter vo svojej reči nepopiera, že Judáš *patril do počtu učeníkov a mal podiel na tejto službe* (v. 17). No kým symbolom Ježišovho nasledovníka je Golgota, symbolom Judáša je Akeldamach – Pole krvi. Golgota predstavuje, že Boží Syn Ježiš nás zastúpil – prijal trest nám určený za naše hriechy. **Golgota svedčí, že v Kristovej spravodlivosti je naše spravodlivosť. Akeldamach predstavuje snahu stať sa spravodlivým vlastným úsilím.** Snahu márnú, ktorá nemôže skončiť inak ako tragicky.

Ak by Peter nebol mal istotu odpustenia hriechov, sotva by sa odvážil hovoriť o Judášovi. Musel by sa báť, že ho niekto preruší a povie: Ved' ty si tkp. Judášovým bratom...

Niet perfektných kresťanov, bez slabostí a zlyhaní. No je rozdiel, či si chceme spravodlivosť pred Bohom získať sami a rozdiel, či sa ňou s pokorou a vďakou necháme obdarovať. Či bude naším znakom Golgota alebo Akeldamach.

2) Medzi Ježišových apoštolov nebol doplnený svojvoľne, ale ako Boží dar. To znamená jeho meno: *Matej – Boží dar*. Peter odkazuje v súvisie s udalosťami spojenými s Judášom svedectvo Písma sv. (Ž 69 a 109): „*Mužovia, bratia, muselo sa naplniť Písmo, ako predpokladal Duch Svätý ústami Dávidovými o Judášovi, ktorý sa stal vodcom tých, čo zlapali Ježiša. ... Lebo je napísané v knihe Žalmov: Nech mu spustne príbytok, nech nieto, kto by v ňom býval! a: Jeho úrad nech prevezme iný!*“ (Sk 1, 16.20) Zle by sme to pochopili, keby sme to vnímali tak, že Judáš nemohol konať inak. **Judáš nedopadol zle pre neodvrátiteľnosť biblických prorociev, ale pre prevrátenosť svojho srdca** (Kalvín). **Ani najvyššie povolanie – akým je povolanie za Kristovho učeníka – nechráni pred odpadnutím, keď niekto prestane počúvať Boží hlas a poddá sa zlému, diabolským skutkom temnoty** (J 13, 30).

V Efezským (5, 20) čítame, že **cirkev je vybudovaná na základe apoštolov** a prorokov, pričom **uholným kameňom je sám Ježiš Kristus**. Počet 12 nie je náhodný, pripomína 12 pokolení Božieho ľudu SZ. 12 učeníci Pána Ježiša reprezentujú Boží ľud NZ – nový Izrael. Ak je kresťanská cirkev nasledovníčkou, ba naplnením starozmluvného Izraela, počet tých, ktorí stáli na jej začiatku nesmel byť zmenšený. **Hoci jeden z nich, Judáš, zradil** – neprijal odpustenie, stratil úrad apoštola, **Boží základ je však pevný**. Judášovo miesto bolo zaplnené. V Sk 12, 1 – 2 čítame o smrti Jakuba. Na rozdiel od Judáša, Jakubovo miesto nebolo nutné nahradiť, lebo

nevypadol z milosti, bol verný až do smrti, stal sa mučeníkom pre vieru v Krista (Sk 12, 1n).

V čase, keď sa posúvajú hodnoty, mnohé sa rozkolíše, a pribúdajú útoky proti cirkvi, je vzácné, že **ako kresťania máme pevný základ viery – úplný základ** s 12 základnými kameňmi, pretože Boh nám dal aj Mateja. **Naša viera sa nezakladá na špekuláciách, bájkach, či rozprávkach, ale na očitom svedectve 12 Duchom Božím naplnených mužov.** Možno prichádzajú situácie, keď si nie sme istí sami sebou, svojou kolísavou, slabou vierou. Stále však platí: **pevný je základ, na ktorý sme boli položení svojím krstom, základ 12 apoštolov s Kristom ako základným kameňom.**

3) Boh daroval Mateja ako svedka vzkriesenia.

Peter vraví: „*Preto je potrebné, aby z mužov, ktorí boli s nami za celý čas, kým Pán Ježiš chodil medzi nami, počnúc od Jánovho krstu až do dňa, keď vzatý bol spomedzi nás do neba, stal sa niektorý spolu s nami svedkom Jeho vzkriesenia.*“ (Sk 1, 20n) Zo 120 prítomných túto podmienku splnili iba 2 muži: Jozef, ktorý sa volal Barsabáš a mal prírmenie Spravodlivý, a Matej.

Naša viera je veľkonočná viera. Viera, že Ježiš za nás zomrel, no opäť žije. Matej je jedným z tých, ktorí svojím svedectvom, svojou osobou garantujú: Je to naozaj pravda, naozaj sa to stalo, je to pevné a spoľahlivé. **Nahradenie Judáša Matejom je znakom vernosti Pána Boha k svojmu ľudu a svetu. Navzdory**

Judášovmu odmietnutiu milosti, bude svedectvo o vzkriesení za nás ukrižovaného Ježiša, ďalej zvestované, odovzdávané.

4) Pán Boh daroval Mateja predivným spôsobom. Nielenže spĺňal prísne požiadavky svedka Kristovho vzkriesenia, ale práve on bol z 2 kandidátov vylosovaný! Je vôbec prípustné aby sa o takýchto vážnych veciach žrebovalo? Neprehliadnime však **to najdôležitejšie: modlitbu zhromaždenia.** Zhromaždenie sa pred losovaním modliło: „*Pane, ktorý poznáš srdcia všetkých, Ty nám ukáž, ktorého si si vyvolil z týchto dvoch, aby prevzali túto službu a apoštolstvo, z ktorého vypadol Judáš, aby odišiel na svoje miesto. Nato im dali lósy; a lós padol na Mateja, i bol priradený k jedenástim apoštolom.*“ (Sk 1, 24nn) Nie lós má rozhodnúť, nie Peter ako autorita alebo zhromaždenie v demokratickej voľbe, ale sám Boh, sám Pán Ježiš Kristus! **On ho chcel pre tento úrad; sám ho dal kresťanstvu ako nového dvanásteho apoštola.**

Keďže o Matejovi vieme iba málo, niektorí mienia, že jeho voľba bola omyl, že on nebol vhodný pre službu apoštola. Tým bol vraj Pavel. Lukáš, autor Skutkov apoštolov, bol Pavlovým blízkym spolupracovníkom, no ani len nenaznačuje, že by voľbou Mateja došlo k omylu či unáhleniu sa. Navyše Pavel nebol s Ježišom od Jeho krstu až do Pánovho vstúpenia, ako Matej.

Čo sa z toho môžeme naučiť?

Pá Ježiš dáva svojej cirkvi služobníkov pre určité úrady. Ich povolanie do služby môže po formálnej stránke vyzeráť inak.

No zostáva **pokorne a úprimne prosiť Boha o Jeho dary. To je kľúčové pri výbere pracovníkov v cirkvi aj dnes. Tak môžu byť pre cirkev Božím darom.**

My všetci, či už sme alebo nie sme zvolení konkrétnej služby v cirkvi, buďme ochotní vyznať: „*Hovor, lebo Tvoj služobník počúva.*“ – **Ochotní a pripravení počuť, čo mám Pán povie, konať, k čomu nás volá. Nestáť v ceste Božiemu dávaniu.**

Amen.

Použitím viacerých prameňov: [Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár](#)